Ч. 274. (445). Львів, Четвер дня 9 падолиста 1916. Рік II.

Українське Слово

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В зайнятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить ще дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границю:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймає ть ся лиш оплачені, а звертає ть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку, а в оповістках 80 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Відень, дня 6. падолиста.

Вже в половині жовтня була тут звісна промова Білінського, з окрема уступ, де він каже, що рішаючі чинники держави запевнили його про відокремлене (Sonderstellung) Галичини „так, щоби така вилучена Галичина не відчувала, що не належить до Польщі!“ Се було звісно і президії Загальної української Ради і проводови нашої дотеперішної політики, але злегковажено се, як звичайно легковажено від 2 майже літ всі остороги і всі некорисні симптоми:

Говорили: „Ми не віримо, се хоробплива видумка, се воєнна психоза!“ Деякі посли звертали увагу членів президії Загальної української Ради на небезпеку, та їх збувано легковаженем справи.

Аж в середу с. є. 1. падолиста один з українських послів довідав ся довірочно з добре поінформованого жерела, що в суботу, а найдальше в неділю буде проголошена не тільки Польща, але й вилучене Галичини. Інформатор з немалим зачудованем запитував посла, чому про се не знає ніхто з провідників української політики та чому не вживає ся всіх доріг, щоби се спинити.

Сю вістку подав посол сейчас голові ЗУР. др. К. Левицькому, та голова не вірив в можливість, хоч подано йому інформатора.

Та все таки скликано всіх послів на четвер рано.

На тім засіданю пос. Цегельський відчитав протокол з засіданя „Кола польського“ з промовою Білінського та переказав, які ходять чутки про задумане відлучене Галичини. Підпер його пос. Колесса. Виводи обох стрінулись з легковаженем, а навіть з напастю деяких молодших членів президії ЗУР. Всеж таки згодили ся на те, щоби посли, як зберуть ся в четвер, пішли до Кербера і спитали його про стан річий та евентуально, щоби починили відповідні заходи.

В четвер (2. с. м.) відбуло ся спільне засідане всіх присутних у Відни послів без ріжниці партій під проводом Дра Костя Левицького. (Замітне, що посла Василька від яких 10 днів не було у Відни. Як виявило ся на сім засіданю, мав він виїхати нагло до Берліна, зразу говорено, що на відпочинок, потім, що „ратувати“ справу. Як так, то ясне, що знав про все, а нікому не сказав, а може й сказав кому, та сей промовчав. Се на всякий случай загадочно-замітна подорож.)

На засіданю рішено піти до през. міністрів Кербера, щоби розвідати ся, що й сейчас зголошено. В пятницю рано дав през. Кербер відповідь, що прийме наших представників в суботу о 6. вечером.

Тимчасом чутки потверджувались з ріжних поважних сторін. Посли Цегельський, Петрушевич і Лев Левицький подали нові жерела.

Тому по полудни в четвер на засіданю Українського парляментарного Клюбу жадано приспішеня розмови з Кербером. Голова не хотів іти. Упрошений Клюбом віцепрезидент Романчук пішов о 7 год. вечером. Вернув за три чверти години. През. Кербер прийняв Романчука на 10 мінут і звиняв ся, що „не може дати ніякого виясненя“. Авдієнції у цісаря не хотів виробити. З усего його поведеня було видно, що вісти правдиві. Тому сейчас вечер рішили посли поробити в пятницю рано дальші заходи та поручили се послам др. К. Левицькому, др. Евгенови Левицькому, др. Петрушевичеви і др. Колессі. Ухвалений ряд кроків в суботу рано пороблено і ухвалено звісну резолюцію з застереженями, яка появилась в неділю в „Neue freie Presse“.

В суботу о год. 6 вечером Президент Кербер прийняв на двогодинній конференції послів д-ра К. Левицького, д-ра Петрушевича, д-ра Евгена Левицького, Романчука, д-ра Льва Бачинського і Спенула. Признав, що буде оголошене відокремлене Галичини і неможливо є змінити або відложити сю постанову.

Закидувано йому, що зробив все без порозуміня з Українцями. Відповів: „І без порозуміня з Поляками“. Вказано йому на промову Білінського і покликане Бобжинського та на конференції президента з Білінським. Вказано на лихі наслідки того розпорядка для Українців і для держави і закидувано, що прийняв ся се перевести. Президент Кербер сказав: „Не я се приготовив, воно готове від довшого часу. Я прийняв ся в спадщині перевести і принимаю відвічальність“.

Успокоював, обіцював переговори що до подробиць, на що звернено увагу Президента, що саме через два літа ми дали безліч доказів льояльности і жертв, але без результату для нас. Скінчилось на нічім.

В неділю рано відбула ся нарада всіх послів, що перебувають у Відни. Вислухано спра-

A. De НОРА.

Похорон.

(З німецького переклала Леся Голубець.)

(Кінець).

Такі невиплакані сльози були в їх серцях, коли вони в день похорону прийшли на кладовище. Сльози, що як школярі, коли наближуєть ся кінець години: уже наслухують дзвінка, що сповістить їм свободу, уже готові вибігти то одинцем то гурмою, продираючи ся і товплючи ся, але хвилина їхньої свободи ще не прийшла.

Віяв холодний вітер з гір, майже як легіт весняний. Весняний був і той шматок неба, що мов синій оксаміт всіяний білими хмаринками. Земля дихала свіжістю, зовсім не по мертвецьки, а наче від підсніжків, що прокинули ся від зимового сну. Пташки випорхували з зеленого верхівя дерев на мур, і хоч були се великомійські воробці, а деревами вічно зелені кипариси, то всі почували, що ся днина близша до Воскресеня аніж до Задушних днів.

Люди на кладовищі були поважні. Чорні плащі, понурі серпанкові завої віяли ся мов дим по небесному блакиті і золотій-зелені природи.

Та мимо того не було в них правдивого смутку. Се були самі дорослі, розумні люди, що дивили ся на смерть вісімдесятьлітної бабусі не як на допуст, а як на закон. Правда, вони подавали собі руки і говорили слова окутані в жалобу але в души думали про сотні молодих, дужих жовнярів, яких в сюж мить ховають там на побоєвищах без домовин, без благословеня... І вони були байдужі, холодні і не плакали.

Прийшли гробарі, священик в білому, мереженому одязі, в плюшевій шапочці і чотирох чоловіків узяло труну на плечі.

Серця унуків стиснули ся, зі страху і дивуваня. Вони бачили, як бабусю піднесли високо в повітре, вони бояли ся, щоби бабуся не впала і не розбила ся. Але коли домовина утихомирила ся на чотирох сильних раменах і тільки повагом посувала ся в похоронному здвизі, здала ся їм та домовина лодкою, що пливе по филях, пригадали собі лодку і озеро в бабусиних добрах і не мали більше ніякої думки.

І може-б спомини занесли їх ще далї, та вони почули нараз глухий стукіт земляних груд на віко домовини. Здало ся їм, наче покійна дубула останніх сил і бючи пястуками в покриву домовини просила ся: Пустіть мене! З розбитої клепсидри упало на домовину остатне зеренце піску. Здало ся, наче молотки старинного годинника, що вже давно втратив голос, видзвонюють свою остатну годину. Але вони не заплакали від того стуку.

Бо як тільки прогомоніли сі проймаючі згуки, почала ся ця смішна буденщина, що товпить ся коло домовини, покіль вона зовсім не успокоїть ся там, глибоко, промови, складане вінків, повертане цилїндрів, шум хусточок, дріботане черевиками, одних проти зимна, других перед заболоченем, зиркане нишком на годинник, чарівна морщина зворушеня і зворушливі поклони тим, які тільки з чемности зайшли сюди на хвилину, але вже давно заняті своїми особистими справами. Виразно чути шелест бабусиної шовкової сукні, що нудьгуючи повертає ть ся в домовині на бік і навіть воробці і дерева починають кепкувати з людий.

На кінци, сумні гості кинули по грудці землї на могилу, ще один обовязковий стиск долоні свояків, а потім один гість за другим губить ся.

І стало цілком пусто довкола свіжого гробу, цілком пусто і тихо.

В тім надійшла малесенька, сухенька біловолоса бабуся, кинула три грудки дріжучими руками і повернула ся до сина покійної. Стояв високий, вусатий перед нею. З трудом підняла голову, щоби глянути йому в очі і усміхала ся ніяково, коли говорила беззубими устами.

— Ви мене вже не пізнаєте? Давно се було. Шістьдесять років тому, я носила вас на руках. Я була нянею в матері вашої покійної. Ах яка добра була пані. Яка добра була покійна! Так говорила маленька, поморщена бабуся, несміливим, тремтячим голосочком, що давно вже втратив свою краску, а ще такий теплий, як огонь в грубці; в неї на віях тремтіли дві маленькі слїзки перлинки. Та глянь, потекла слїзка за слїзкою, а кожда ясна як відломок сонячного проміня, а кожда тепла, як рання роса.

Заплакала нова казка про бабусю-служку, що старого батька на руках носила.

А тамта, покійна бабуся опять повернула ся в гробі і усміхнула ся привітно. На її біле чоло упала тепла слїзка старенької служки...

воздань з пороблених заходів і переведено коротку дебату. По полудни о третій годині зібрались галицькі посли, себто: Романчук, Кость Левицький, Евген Левицький, Лев Левицький, Петрушевич, Цегельський, Колесса, Дністрянський, Сінґалевич, Бачинський, Лагодинський і Стефаник. Др. Кость Левицький заявив, що супроти того, що сталось, складає провід в Українськім парляментарнім Клюбі і зложить ще нині провід в Загальній Українській Раді. Те саме заявив посол Лев Бачинський іменем радикалів. Так само на знак протесту всі члени Президії і Парляментарної Комісії національно-демократичного клюбу (Петрушевич, Евген Левицький, Цегельський, Лев Левицький і Сінґалевич) зложили мандати. Чотири перші заявили, що резиґнуючи, не почувають ся до ніякої вини, бо остерігали здавна, до чого йде, а політику вела виключно З.У.Р. а властиво її Президія. Послів відсувано. Останним проявом сего є, неодвічальна заява Секретаріяту Загальної Української Ради поміщена в „N. Fr. Presse." Є се злочинне ослаблюванє акції послів в тяжкій ситуації, в яку заведено нарід. Рішено одноголосно (оба клюби) відкликати своїх послів з З. У. Р. Тимсамим З. У. Р. перестає істнувати.

Вечером Президія Загальної Української Ради рішила зрезиґнувати in corpore. В понеділок по полудни відбуде ся мабуть послідне засіданє З. У. Р. Ві второк рано зберуть ся клюби окремо, опісля всі посли разом в ціли протесту. Готовить ся нова репрезентаційна формація без Буковинців, якої завданем буде повести далі оборону народу. Зрозуміла річ, що на чолі станути мусять нові независимі і рішучі люди.

Треба ратувати нарід, бо время люте, а небезпека велика!

Авдієнція у дра Кербера.

Про історичну авдієнцію у през. мін. Кербера дістаєм ще ось які інформації:

Провідником депутації був сеніор наших послів віцепрезидент Романчук.

Авдієнція тривала повної півтора години.

Представив депутацію новому премієрови віцепр. Романчук, знакомий з дром Кербером ще з часів куріяльного парляменту, після чого виложив справу, яка спонукала загальну українську парляментарну репрезентацію домагати ся швидкої розмови з шефом нового правительства, голова нашого клюбу др Кость Левицький.

Ми довідали ся з авторитативного жерела — казав др Кость Левицький — що небавом мають появити ся маніфести, якими має бути реституована Польща; а Галичина має дістати дуже широку автономію. Загальна українська репрезентація мусить перш за все застеречи ся проти сего, щоби в так важній справі рішало ся про нас без нас.

Ми все були тої думки, що український нарід може свобідно розвинути ся тільки в тісній злуці з сею державою і тому не тільки були і є противниками поширеня автономії Галичини, де Поляки мають більшість, але жадали і жадаємо, щоби край поділено на часть польську і українську та з поконвінну історично-українські землі віддано під національно-українську самоуправу. Проголошене відокремленя Галичини стає не тільки на перешкоді здійсненю отсим одиноко оправданих та корисних для держави домагань, але видає весь український нарід в Галичині на поталу свому національному противникови

Поважно занепокоєні ми домагаємо ся тому рішучого вияснення зі сторони правительства.

По сій промові, яка була вже заразом рішучим протестом проти намірених реформ, забрав слово др Кербер, переказуючи точно зміст маніфестів та відручного письма в справі Галичини, які мали в пресі появити ся доперва слідуючої днини, після чого став доказувати, що відокремленє Галичини не є ще рівнозначне з виданем на поталу українського елементу. Він одержав мандат до предложеня дотичних конкретних внесень, що до унормованя відносин в будучій Галичині і буде в можности найти „ґарантії та кавтелі", які забезпечать українське населенє від національного поневоленя. Він сам є доперва два дні при кермі правительства і не може входити в подробиці акту підготовленого в цілости його попередником. Він мусить тільки спростувати наш погляд немов то постанову про вилученє Галичини умовлено наперед зі стороною польською з поминенєм української. Таких переправ не було, а постанови вийшли з висших кругів під впливом розвиваючих ся военних подій.

По отсих ревеляціях д-ра Кербера розпочала ся оживлена подекуди дуже горяча дебата, в якій взяли участь усі члени депутації.

; обітниці, що в новій відокремленій Галичині дасть ся забезпечити українську національність ґарантіями та кавтелями, не мають для нас реальної вартости, бо над тими ґарантіями і кавтелями польська більшість перейде до дневного порядку, а централь на державна власть, яка вже тепер не могла собі дати ради в автономній Галичині з верховодячою партією, тим менше буде могла інґерувати в відокремленій Галичині, коли не лиш фактично, але й правно її вплив буде зведений до нулї.

Український нарід потерпів найбільше в часі сеї війни, зложив великі жертви майна й крови, вислав на місце бою свої леґіони

Др. Кербер вислухав уважно усі повисші виводи речників українського народу та пробував успокоювати, але се очивидно не мало і не могло мати успіху. Результат депутації такий, що др. Кербер на її рішучі домаганя заявив, що протест і мотиви депутації перекаже на Найвисшім місци.

Авдієнція скінчила ся о год. 7 і пів веч.

Українське представництво в справі відокремленя Галичини.

ВІДЕНЬ. Вчера відбуло ся під проводом віцепрезидента палати послів п. Романчука повне засіданє українського парляментарного представництва, в якому взяли участь усі члени українських клюбів в державній раді і українські члени палати панів.

Президент повідомив зібраних про димісію президій українських клюбів в державній Раді, по чому пос. Кость Левицький зложив вичерпуюче звідомленє про переговори з правительством.

По оживлених нарадах, що тривали цілий день, принято рішенє, в якому після історичного представленя прилученя Галичини до Габсбурської монархії, сказано:

Заповіджене відокремленє Галичини нарушує в виду того історичні та добуті права українського народу, видає четвертий з ряду найбільший народ в державі під необмежене володінє його національного противника. Український народ ніколи не признає відокремленя Галичини під польським володінєм і ніколи не зрече ся права самоуправи національної области і утвореня окремого, українського коронного краю в межах Австрії".

Відлученє Галичини.

Голос нім. християнсько-суспільників.

Президії українських клюбів зложили свої уряди. Занепокоєне, розчароване говорить із того постановленя, а коли пригадаємо собі все те, чого дотепер дізнали Українці Галичини під заголовком галицької краєвої автономії, то дуже добре зрозуміємо ті почуваня, які довели президії українських клюбів до того кроку.

Одначе ми сильно віримо, що справи уложать ся інакше, як вони представили ся Українцям в першій хвилї заскоченя.

Коли нині говорить ся про вплив відбудованя Польщі на Галичину, то ніхто в міродатних кругах Австрії не думає про те, що тимсамим українське населенє Галичини має впасти жертвою польонізації. Се загалом не лежить в інтересі других народів Австрії і самої держави, щоби Галичина заселена двома народами стала в будучности політичною і національною власністю одного народу. Противно, коли події в конґресовій Польщі й ділають на Галичину, то належатиме до того в першій мірі запевненє національного істнованя Українців, чин, для якого переведеня тепер, коли Поляки одержали так богато з рук осередних держав, треба сподівати ся більш сердечної співучасти Поляків, як коли небудь инде (!?). Мусимо все підчеркувати, що в цісарських відручних письмах ніде нема означеня одного, одиного народу, а виразно там кажеть ся, що „населеню Галичини дасть ся запоруку його національного і економічного розвитку".

Є се оба народи краю й ясно, що без вдоволяючого і трівкого забезпеченя національного устрою в Галичині, сотворить собі держава через поширенє галицької автономії тільки огнище неспокою, при чому само утруднило собі вмішуванє ся до того.

Се ніколи не може бути змислом заміреної зміни.

Певний національний устрій, який Українцям віддасть їх права, буде через те основною умовою для відокремленої Галичини.

Українці можуть сказати собі на потїху, що вони не осамотнені; з ними і за них тримають сторожу—осторожність і рішучість середно австрійських народів.

Світова війна.

Успіхи німецьких лїтаків над Соммою.

БЕРЛІН. Бюро Вольфа доносить, що в ночі з 6 на 7 падолиста німецька ескадра лїтаків заатакувала бомбами французький табор в долині Во Гресер і в Боа Севастен (на північ від Сереси над Соммою). В шатрах і бараках вибухли пожежі.

Друга ескадра німецьких лїтаків тієї ж ночі обкинула бомбами великий двірець амуніції в Сересі, де стояли довгі товарові поїзди. Чисельні влучні мети викликали пожежі на двірці, який творить осередок достави амуніції для Французів над Соммою. Цілий склад амуніції вилетів у воздух.

Наші лїтаки острілювали пожарище і рефлектори із скорострілів. Дим досягав висоти 2800 метрів.

З Греції.

ГАҐА. „Daily Mail" доносить зі Солуня. Дочасне правительство Венізельоса повідомило, що утворить стотисячну армію добровольців, яку узброїть вивінує і оплатить антант. Офіцири одержать платню рівну, як французькі офіцири.

Венізельос підчеркує, що атенське правительство не виконало вдоволяючо зобовязань супроти антанту.

Справді розпущено тессалійське військо, одначе остали всюди поодинокі полки нібито для удержаня порядку — а дійсно, щоби ставити опір антантови.

ЛЬОНДОН. Бюро Райтера доносить з Атен: Поліція антанту провірила дім одного з послів сторонництва Гунаристів. Підозрівано що з його дому давали знаки ворожим підводним суднам. Коли поліція входила, стріляно до неї. Арештовано кілька осіб.

ЛЬОНДОН. „Times" доносить з Атен: Дневник „Елевтерос Тіпос" оголошує розмову з Венізельосом, в якій він сказав, що вважає злочинною видумкою поголоски, розсівані тими, що для своїх цілий хочуть використати конфлікт з королем, будьто він хоче йти походом на Атени. Ми критикували короля, коли він нарушив договір поміж народом а престолом. Хоч в гру входило надуживе власти, ми не звертали ся проти королівських осіб, ми не домагали ся навіть обмеженя королівських привилеїв але тільки точного очерченя прав і обовязків короля на повсечний час, коли виженемо Болгарів з грецької землі, виповнимо зобовязаня супроти Сербії і через те змажемо пятно, що лягло на нашій історії. Скоро лиш зберуть ся парлямент, мусїти-ме точно означити права і обовязки короля і зробити неможливим те, щоби король мав право, добирати собі міністрів з круга своїх заушників, але щоб звертав увагу на волю народу. Коли ми побідимо і наша політика буде через те оправдана, побачить король, що зробив, коли нарушив конституцію. На питанє, чи король задумує скликати давну палату, вибрану в маю 1915 р. відповів Венізельос; Не є се імовірним, бо в тім спосіб не треба би робити нових виборів. Усі повіти, що мають симпатії для народного руху, усі кольонії, що піддержують сей рух мусїли би мати відповідне представництво в новім парляменті.

На кінци висловив Венїзельос вдоволене, що своїм захованем ся признала коаліція його правительство і виразив переконане, що вона вповні признае його правлїне.

Болгарське звідомлене.

З дня 7. падолиста.

Македонський фронт: Положене не змінило ся. В луці Черни замітна діяльність артилерії. Впрочім на цілому фронтї слабий взаїмний огонь і сутички стежних відділів. Ворожі летуни розвивали замітну але безуспішну діяльність за нашим фронтом.

Румунський фронт: Здовж Дунаю огонь армат і піхоти.

Ми розігнали огнем кілька перевозових кораблів за островом Ґолем Каляфат.

В Добруджі незамітні сутички стежних відділів і сторож.

На побережу Чорного моря спокій. В Констанції два останні бомбардованя російської фльоти виряділи значні шкоди.

Письмо посла Василька до посла Костя Левицького.

„Morgen Zeitung“ з дня 8. с. м. поміщуе слідуюче письмо:

Віцепрезидент української Загальної Ради М. Василько, що під теперішну пору перебувае в Берлїні, вислав слідуючий лист до президента Укр. Загальної Ради дра Костя Левицького:

Берлїн 5. XI. 1916.

Пане Президенте, високоповажаний Приятелю!

Уконституоване ся в свойому часї Загальної Української Ради мало подвійну ціль, в порозуміню нашого і німецького правительства, співділати над приготованем визволеня наших українських братів і відношене нашого українського населеня в Австрії, в признаню його розвитку і відповідно до вроджених йому почувань для династії і монархії згідно з мілїтарними інтересами осередних держав, на вічні часи, вести його дорогою досвідів теперішної війни. Манїфест, що в порозуміню обох монархів появив ся дня 5. с. м. про основане польського королївства, в яке втягнено землї, які з історичного і державно - правного огляду е українськими, дальше втягнене дальших наскрізь українських областий, що в сю хвилю находять ся в межах воєнного терену, дальше відручне письмо вираджене його Величністю нашим цісарем до австрійського президента міністрів, оголошене теж 5. с. м., що додержае відносно розширена галицької автономії також на міліони австрійських Українців, все се робить діяльність Української Загальної Ради ілюзоричною. Одначе се розходить ся о постанову монарха. Для того я поступаючи консеквентно, жадав би на найблизшому засїданю розвязаня тої корпорації. На жаль перешкоджуе тому стан мого здоровля, через що я обмежую ся до того, що голошу у Вас Пане президенте і високоповажаний Приятелю мое виступлене з президії Української Загальної Ради і складаю отсим мандат віцепрезидента, поручений менї законними представниками народу.

Як довго був хоч промінь надії, що я можу мої обовязки сповняти в оборону тих, що мене вибрали, я витривав на становищи не зважаючи на трудности і стан мого здоровля. Нинї наповнюе мене непохитне переконане, що я і ціла народна рада е злишні.

З просьбою подати мое письмо до ласкавого відома Національної Ради відходжу з поміж Вас з болючим і зломаним серцем. З щирим привітом.

Микола Василько.

В гостині.

— Ах! гості-гості, любі гістоньки — прошу близше. Розбирайте ся! Палагно, а позич там від ґаздинї крісло. Но — якже їхали? Гаразд вам живеть ся? Добродійко прошу на отсе крісло — воно трохи безпечнійше. Даруйте за низькі пороги — даруйте за обитацію, але я завідатель вже другий рік без усяких темпоралїй. Отче прошу на лавку — трохи будуть ноги баламкати — але годі, до ґарнїтуру бракуе чотири крісла. Но вже е половина. Обітри лише порядно, щоби случайно не було шкоди.

— Дякуемо — дякуемо, алеж не фатиґуйте ся — ви нам милійші як ваша обстанова.

— А ти Юльку — бобовх на ліжко. Який гарний хлопчик — у кого вдав ся? Ану покажи ся? На маму подобае.

Палагно — попроси господиню, щоби позволила завести конї на підстришок.

Але добродію — ми лише на хвилинку, їдемо до Журавна за цукром; довідали ся що прийшов великий транспорт.

Але не для нас Отченьку — не для нас.

А то чому?

Бо я вже три місяці не маю цукру.

А то як?

Бо не маю.

А я маю.

Дивно — ви певно вибранець долї в тутешнім окрузї.

Та правда — трохи привіз від тестя, кілька карток одержав від знакомого і якимсь чудом роздобув. В дійсности на ваше виходить.

А видите! Щоби добре зрозуміти сю справу, треба розріжнити тут чотири фази:

I. Нема нї цукру — нї карток,
II. Є картки — нема цукру.
III. Є цукор — нема карток.
IV. Є цукор і е картки.

Тодї одержимо таке рівнане. Назвім одержану громадою в картках рацію цукру Р. то будемо мати ро = Р над двайцять, другий корінь з х, де х буде добра воля — мало коли сповнювана, 20 сталий чинник поменшуючий признану рацію — а ро буде правдоподібно одержана рація.

Ах отче! завернули зовсім голову альґеброю.

Альґебра вишколюе ум і наглядно показуе.

Слухай Юльку — учись — може з тебе буде колись математик.

. . . .

До побаченя — а як сполююте цукор, то запросіть мене на каву — а ти Юльку не забудь пригадати.

яр.

НОВИНКИ.

— **Вісти з Коломиї.** В цілій коломийській околиці населене кличе о поміч. Сама Коломия представляе пресумний образ. В місті розвалено лиш два доми. За те найблизша околиця тяжко потерпіла. В Коломиї з 40.000 мешканців остало лиш 8.000 осіб, переважно жінок і дїтий. Всї терплять нужду. Росіяни заборонили відкрити яку-небудь школу.

— **З управи громади міста Львова.** Заряджуючи рівночасно виплату належитостий за віддані у Львові на воєнні цїли металеві знаряди подаю до відома, що виплата відбуде ся в слідуючий спосіб:

1) Як льокаль виплати визначуе ся партерову салю поготівля міської пожарної сторожі при Стрілецькій площі.

2) Виплата розпічне ся в четвер дня 9. падолиста 1916 р. В тім дни, як також в пятницю дня 10. падолиста 1916 р. мають бути переведені виплати за металеві знаряди віддані в комісаряті I. дільниці, в понеділок дня 13. падолиста 1916 р. за знаряди віддані в комісаряті II. дільниці, у вівторок, середу і четвер дня 14., 15. і 16. падолиста 1916 р. за знаряди віддані в комісаряті III. дільниці, в пятницю дня 17. падолиста 1916 р. за знаряди віддані в комісаряті III. дільниці, в пятницю дня 17. падолиста 1916 р. за знаряди віддані в комісаряті IV. дільниці, в понеділок, у вівторок і середу дня 20., 21. і 22. падолиста 1916 р. за знаряди зложені в комісаряті V. дільниці, в четвер і пятницю дня 23. і 24. падолиста 1916 р. за знаряди віддані в комісаряті VI. дільниці.

В кождім з тих днів виплата буде тривати від години 9. перед полуднем до 2. пополудні.

3) Для інтересованих, котрі би з якихнебудь причин в днях висше поданих не зголосили ся, визначуе ся до виплати день 27. падолиста 1916 р. (понеділок) від години 9. перед полуднем до години 2. по полудни; по тім речинци вже жадна виплата не буде мала місця.

4) Виплата мае слідувати за показанем і побранем від сторін посвідок, виданих їм через відборну комісію металевих знарядів (друк А) по порівнаню тих посвідок з урядовими примірниками, що е в переховаию міської каси і справленими після примірників операційної каси ц. і к. команди 2. армії.

— **Запевнене молока для Львова.** Для запевненя молока для Львова, отворила команда міста молочарню у власному зарядї, яка вже від вчера доставляе 1.000 літрів молока на день, а від вівтірка доставляти-ме 4.000 до 5.000 літрів. В виду того від 5. с. м. признано можливим подавати в каварнях і молочарнях каву з молоком в передполудневих годинах, що недавно заборонено.

— **Нема сірників у Львові.** Від тижня уже нема у Львові сірників. Одна коробка коштуе вже стільки, що перше коштувало 10 коробок, бо 12 сотиків, але й мимо того несовісні гандлярі задержують засоби сірників, щоби з часом піднести ціну ще висше.

— **Смерть внука Наполеона I.** В одній місцевости біля Парижа помер тими днями Карло ґр. Валявскі в 63. р. житя. Був се внук Наполеона I. Батьком його був син ґр. Кольонни Валявской і Наполеона I. роджений 1810 р., що був міністром зовнішних справ Наполеона III. і помер в Штрасбурзї 1860 р. Покійний Карло Валявский, був надпоручником, але кинув військо і був шефом бюра в „Кредіт Ліонез“. З вибухом війни вступив назад до армії але не міг відповісти тяжкій воєнній службі, захворів і отсе зійшов зі світа.

— **Нові офорти Макса Клїнґера.** Ґеніяльний німецький маляр, скульптор і офортист, автор кількох глибоких естетичних студий, Макс Клїнґер, виставив на днях в Липську серію своїх нових офорт. По довгих лїтах праці над монументальним малярством і різьбою, повернув ся він назад до свого улюбленого мистецтва-офорти. Цикль нових офорт означений автором, як 14 opus під заголовком „Шатро“ обіймае 45 картин.

Клїнґер зібрав тут усї свої привядаючі сили, щоби сказати свое останне слово як ґрафік. Хотів наче переконати ся чи його рука привикла до кисти і різьбарського молота не ствердла для веденя ніжного ґрафічного перця. В самій річі дав тут К. не тільки віртуозну техніку, але й новий стиль, монументальної офорти, покинувши розгублюване ся в дрібничках а підчеркуючи важні характерні риси. Важко сказати, що е темою тих офорт. Казочний світ орієнту чи світ його творчої уяви. В кождому случаю з повені фантастичних картин і візій виринае на перше місце захоплене творця красою людського тїла і природної свободи краєвидів. Усї офорти творять одну цілість, а переглядаючи їх одні за другими, маемо вражіне, що слухаемо дивної екзотично-таемничої казки.

— **Стан здоровля у Львові.** В 45-тім тижни занотовано слідуючу скількість случаїв захорінь на заразливі хороби: на дифтерію 4 особи з міста а 3 чужі; на плямистий тиф 2 (чужі); на черевний дур 2 (з міста) а 5 чужих; на червінку 7 з міста, 1 чужа.

— **Вивіз дробу з Галичини.** Тому що між галицьким дробом ширить ся тепер холера і помір курий, намісництво заборонило (аж до відкликаня) вивозити з Галичини кури, гуси, качки, індики та пантарки живі чи биті.

— **Покаране доставника.** У віденськім дивізійнім суді засуджено цісарського радника — купця Озіяша Шльосера з Бохнї під закидом злочину проти оружної сили держави на три літа вязниці, позбавлено його титулу ціс. радника та відібрано йому відзнаку Червоного Хреста II. кляси.

З початком 1915 р. доставив він військовій управі полеві коци, які при ужитю оказали ся, що е найгіршої якости і неможливі до уживаня.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 9. падолиста 1916.

Нині: 9. падолиста гр.-кат. Нестора, римо-кат. Теодора.

Завтра: 9. падолиста гр.-кат. Терентія, римо-кат. Андрія.

Послїдні вісти.

„Arbeiter Zeitung“ з д. 7. падолиста пише: Серед Українців, які все були противниками вилученя Галичини, розпорядок викликав велике вражіне. Вони очеркують його як „незвичайно небезпечний для українського народу і австро-угорської держави і застерігають ся рішучо проти того, що такий новий розпорядок вийшов без порозуміня з українським народом“. В тім треба їм без застережень і признати слушність.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 8. падолиста 1916.

На східнім фронті.

Фронт ґенерала кавалерії архикнязя Карла:

На полудне і полудневий схід від гір Шудрук відперто румунські наступи.

Коло Спіні і на полудневий захід від Предаль гонимо дальше ворога. Ми здобули назад наші становища по обох боках провалу Бодза-дороги.

На північний захід від Тельґіє удало ся Москалям тим разом позискати дещо терену.

Коло Тартарова у воздушній боротьбі зістрілив наш літак російський Нюпорт — двоплатовець.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Нічо нового.

На італійськім фронті.

В области Ґориції спокій.

В долині Фляймс в области Кальбрікон і коло Бокс відперто наступи поодиноких італійських курівів. Полонено трох офіцирів, 50 жовнірів і 2 скорострїли.

На півд.-східнім фронті.

Нічого нового.

Заступник шефа Ґенерального штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

На північ від Сомми не виходила через цілий день діяльність артилерії поза пересічні межі. Нічні спроби Англійців поміж Ля Сер і Ґіденкур зломили ся в нашому огни. Ворог відпер наші відділи висунені на перед в полудневій части Аблянкур. Втрачено село Пресоар. На північному крилї наступу, ворога відперто.

Фронт пруського наслідника престола:

Жива боротьба артилерії в области Мози.

На східнім фронті.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Нічого нового.

Фронт ґенерала кавалерії архикнязя Карла:

Відтинок Тельґіес був і вчера тереном живої боротьби. Противникови вдали ся незамітні наступи.

На переді провалу Бодза відбили ми заняті Румунами частини височин.

В провалі Татар Гавас відбито ворожі наступи. Можна було використати успіх в околиці Спіні. Число полонених росте.

На балканськім фронті.

Фронт ґенерала пільного маршалка Макензена:

Ніяких надзвичайних подій.

Фронт македонський:

Ворожі наступи в луці Черни остали без успіху. Жива діяльність артилерії на фронті Бєлясіци і Струми.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведене
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймоване зубів без болю і пльомбоване.
Штучні зуби в кавчуку і золоті.
Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.
Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Оголошеня.

Гладкий Гр., що находить ся в російськім полоні, просить о подане адреси його стрийка Василя Гладкого, родом зі Стрийвки п. Збараж, урядника в Зільцу, нарукував до 77 п. п. Адресу подати до нашої адміністрації. 2—2

Секретар громадський, іспитований, з Буковини, в українським, німецьким і польським язиці вправний, пошукує тимчасово посади секретарської в Галичині. Ласкаві зголошеня: Charkiewycz — Nádasfö — Pozsony meg. Ungarn.

Моя рідня остала під інвазією. Де поїду на двотижневу відпустку з фронту? Лише на село до священичого дому. Ласкаві запросини до Редакції „Укр. Слова“ під шифрою: „для полевого курата“.

Хтоби знав, де перебуває о. Мих. Дурделла, парох з Хомяківки к. Тисьменниці і Нуся Дурделла, жена пароха з Хотимира, та о. Калинський, парох з Чорнолозець, зволить повідомити мене: Іван Дурделла в Стрілкові почта Підгірці к. Стрия, евакуований з Вишнівчика. 1—3

Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові глядає помічника або помічниці з гарним, читким письмом і знанем української, німецької і польської мови.

Найновійше і найдешевше
видане
Творів Тараса Шевченка
в двох томах (I. том, стор. 552. II. том, стор. 544) можна набути в Канцелярії Товариства „Просвіта“, Львів, ринок 10. Кождий том коштує 2 кор. 50 сот. в красшій оправі або 2 кор. в оправі звичайній. На почтову рекомандовану пересилку треба долучити 55 сот. По одержаню гроший з гори висилає ся на кожду подану адресу, також полевою почтою (Feldpost).

Замовляйте
український ілюстрований
::: **КАЛЄНДАР** :::
для українських еміґрантів жовнірів і селян на звичайний рік
1917
який видає „Український Жіночий Кружок“ в Ґмінді, і коштує лише 70 с вже з пересилкою.

За попереднім надісланем гроший висилаєсь ся:

10	примірників	6·50 К
20	„	13·— „
50	„	30·— „
100	„	55·— „

Замовляти на адресу: Ольга Бачинська, K. k. Barackenlager — Gmünd, N. Ö.

!! Найдешевший український календар !!
160 сторін друку, 20 ілюстраций. 24—30

:: :: Календарець на 1917 р. :: :: „РУСАЛКА“

Купуйте і замовляйте!
Календарець „РУСАЛКА“
:: **Ціна: штука 30 сот. (почт. 35 сот.)** ::

10	штук з почт. оплатою	К	3·—
25	„ „ „	„	7·20
50	„ „ „	„	13.50
100	„ „ „	„	25·00

Від 25—100 шт. поручено (рекомандовано)

Печатаєть ся відривний денний
:: :: **календар на 1917 р.** :: ::

Замовленя приймає:
А. ОКПИШ, Львів, Ринок число 36.

За готівку з гори, бо за побранем почта не приймає. :: ::

НОВІ КНИЖКИ.

1) **За козацьким хлїбом:** Оповіданє з давних часів. Книжочка має пять розділів: I) Стріча II) Неволя. III) Ясир. IV) На чайках. V) Козацький хліб і закінченє та прикрашує еї пять образців. — Ціна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

2) **Войнаровський:** історична поема К. Рилєва, переклав О. Коваленко. Поему попереджає поясненє „Від Редакції і Вступне слово“ Олекси Коваленка. Ціна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

3) **Чекає нас велика річ:** написав Богдан Лепкий (з 10 образками). Ціна одного примірника 50 сот. (для чл. 40 с.).

4) **З крівавого шляху Українських Січових Стрільців.** Ілюстрована збірка оповідань і описів, зредаґував Др. Осип Назарук. Ціна одного примірника 1 К 20 сот. (для членів 90 сот.).

Висилає за попереднім надісланем гроший (також в марках) Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. На порто треба долучити 20 сот. (рекомандоване порто 45 сот.).

Великий
Календар „Просвіти“
на 1917 р.

Появить ся вже з початком слідуючого місяця. Замовлення і гроші приймає вже тепер Канцелярія Товариства „Просвіта“ Львів, Ринок ч. 10.

Хто скорше замовить і пришле гроші, скорше дістане календар.

Ціна К 2.—, для членів, що зложили вкладку за 1916 р. лише 1·50 сот.

Висилає ся лише за готівку. На порто звичайне належить прислати 30 сот., рекомендоване 55 сот.

Руська Щадниця
в Перемишлі
улиця Косцюшки ч. 3.

Принимає і виплачує щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опроцентовує їх на $4\frac{1}{2}\%$ починаючи вже від слідуючого дня по дни зложення аж до послідного дня перед днем відобрання.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадници“ можна складати особисто в касї товариства, почтовими переказами, грошевими листами, чеками почтової Щадниці, які Дирекция Щадниці на жаданнє безплатно достарчає, і в філіях банку австро-угорського на рахунок „Руської Щадниці“.

Уділяє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизацийними ратами на протяг літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, и на ескомт векслів. Справи позичок полагоджуєсь можливо скоро.

Всяких інформаций і друків уділяє канцелярия „Руської Щадниці“ ул. Косцюшка. Народний Дім, I. пов., щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. кромі неділь і руських свят.

Після § 14. устава „Руської Щадниці“, затвердженого через ц. к. міністерство внутрішних справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемишли надають ся до льокациї пупілярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Свдір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.